

Davening by heart

Q

Should one *daven* from a *siddur* or by heart?

2. משנה ברורה סימן צג ס"ק ב

שיכוין - האר"י ז"ל היה מתפלל מתוך הסידור כדי שיכוין מאוד, גם שלא להבליע נקודה, והכל לפי מה שמרגיש האדם בנפשו:

3. משנה ברורה סי' נג ס"ק פז

כ' הפמ"ג: נכון אף ליחיד להתפלל מתוך הסידור, כל שכן שליח ציבור, שאימת צבור עליו, שיתפלל בפנים.

4 שולחן ערוך אורח חיים סי' מט סעי' א

אע"ג דקיימא לך: דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם על פה, כל דבר שרגיל ושגור בפי הכל, כגון קריאת שמע וברכת כהנים (במדבר ו, כב - כז) ופרשת התמיד (במדבר כה, א - ח) וכיוצא בהן, מותר.

1. שולחן ערוך אורח חיים סי' צה סעי' ב

צריך שיכוין ראשו מעט, שיהיו עיניו למטה לארץ, ויחשוב כאילו עומד בבית המקדש, ובלבו יכוין למעלה לשמים.

משנה ברורה שם ס"ק ד

שיהיו עיניו וכו' - עיין לעיל סימן צ' ס"ק ח במשנה ברורה. והב"ח כתב דקודם שיתחיל להתפלל יסתכל בחלונות כלפי שמים, כדי שיהא לבו נכנע:

משנה ברורה שם ס"ק ה

למטה לארץ - ואותן המגביהים ראשיהם ועיניהם למעלה כמבימים על הגג, המלאכים מלעיגים עליהם [סי"ח סי"ח]. וכתב הפמ"ג שאין לעשות תנועה משונה וביחיד רשות ולא בצבור ובפרט להרים קול וכדומה. כתבו האחרונים שכל מי שאינו עוצם עיניו בשעת תפילת י"ח, אינו זוכה לראות פני שכינה בצאת נפשו; אך אם מתפלל בסידור ועיניו פקוחות כדי לראות בו, לית לן בה. ועיין לעיל בסימן צ"א סק"ו במ"ב: